

Bruxelles, 22. svibnja 2018.
(OR. en)

8959/18

DEVGEN 67
ACP 38
RELEX 407
FIN 387
OCDE 4
ONU 39
CLIMA 82
WTO 132

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	22. svibnja 2018.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	8551/18
Predmet:	„Ulaganje u održivi razvoj” i godišnje izvješće za 2018. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a – zaključci Vijeća (22. svibnja 2018.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća „Ulaganje u održivi razvoj” i godišnje izvješće za 2018. Europskom vijeću o ciljevima razvojne pomoći EU-a, kako ih je Vijeće usvojilo na 3618. sastanku održanom 22. svibnja 2018.

**„Ulaganje u održivi razvoj” i godišnje izvješće za 2018. Europskom vijeću o ciljevima
razvojne pomoći EU-a**

Zaključci Vijeća

1. Vijeće podsjeća na važnost Akcijskog plana iz Addis Abebe, koji je sastavni dio Programa održivog razvoja do 2030. i kojim se uspostavlja globalni okvir za financiranje razvoja. Njime se postavlja nova paradigma za postizanje ciljeva održivog razvoja učinkovitom upotrebom svih financijskih tokova i nefinancijskih sredstava provedbe uz naglasak na domaćim aktivnostima i dobrim politikama.
2. Europskim konsenzusom o razvoju donesenom u lipnju 2017., a koji se temelji na Programu održivog razvoja do 2030., Akcijskom planu iz Addis Abebe, Pariškom sporazumu o klimatskim promjenama i Okviru iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa, potvrđuju se preuzete obveze EU-a i država članica u pogledu financiranja razvoja.
3. Vijeće pozdravlja Radni dokument službi Komisije naslovljen „Ulaganje u održivi razvoj – EU kao predvodnik provedbe Akcijskog plana iz Addis Abebe”¹.
4. Vijeće pohvaljuje uložene napore EU-a i država članica u razdoblju 2015. – 2017. kako bi se ostvario napredak u pogledu Akcijskog plana iz Addis Abebe i dobre rezultate koje su dosad ostvarili u većini područja djelovanja.
5. Vijeće naglašava važnost svih izvora financiranja Akcijskog plana iz Addis Abebe (javni/privatni, domaći/međunarodni) i ponovno ističe važnost sveobuhvatnog i integriranog pristupa za podupiranje zemalja u razvoju u pogledu mobiliziranja dodatnih financijskih sredstava i drugih načina provedbe. Vijeće prima na znanje da EU i njegove države članice potvrđuju svoje preuzete obveze u pogledu financiranja razvoja.

¹ 8262/18 - SWD(2018) 148 final

6. Vijeće uvažava da su za ostvarenje integriranih i međusobno povezanih ciljeva Programa održivog razvoja do 2030. potrebni pogodan politički okvir na različitim razinama i proaktivni pristupi kojima se nastoji stvoriti sinergija među različitim politikama. Vijeće ponovno ističe da je usklađenost politika radi razvoja (PCD) ključan element za postizanje ciljeva održivog razvoja i važan doprinos širem cilju usklađenosti politika radi održivog razvoja (PCSD).
7. Vijeće iščekuje nastavak rada s Ujedinjenim narodima, međunarodnim financijskim institucijama i multilateralnim i bilateralnim razvojnim bankama na provedbi Akcijskog plana iz Addis Abebe te razvoju mehanizama za praćenje njegova učinka i procjenu rezultata čime se jačaju odgovornost, transparentnost i dodana vrijednost. U tom pogledu Vijeće prima na znanje ishod foruma Gospodarskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda o financiranju razvoja održanoga od 23. do 26. travnja 2018. u New Yorku.

Domaća javna sredstva

8. Vijeće podsjeća da su mobilizacija domaćih javnih sredstava i njihova djelotvorna upotreba važan sastavni dio društvenog ugovora između vlade i građana te ključne za uključiv rast, iskorjenjivanje siromaštva, smanjivanje nejednakosti i održivi razvoj. Mobilizacija domaćih javnih sredstava mogla bi se poboljšati s pomoću boljih poreznih politika i naplate poreza. EU i njegove države članice radit će na rješavanju problema izbjegavanja plaćanja poreza i nezakonitih financijskih tokova te će nastaviti podupirati reformu porezne politike, poreznu upravu i međunarodnu suradnju o poreznim pitanjima radi povećanja učinkovitosti, djelotvornosti i pravednosti poreznih sustava u partnerskim zemljama. Nadalje, EU i njegove države članice dodatno će promicati dobre i transparentne sustave upravljanja javnim rashodima. Vijeće podsjeća na važnost promicanja učinkovite i efikasne mobilizacije i upotrebe resursa, među ostalim i s pomoću inicijativa kao što je pristup „prikupiti više, trošiti pametnije”.

9. Vijeće napominje da se potporom iz proračuna EU-a doprinosi demokratskom upravljanju, upravljanju javnim financijama i mobilizaciji domaćih prihoda u partnerskim zemljama. Vijeće ponovno potvrđuje daljnju predanost EU-a i njegovih država članica u pružanju potpore za povećanje mobilizacije domaćih prihoda te potrebu za stalnim naporima. Vijeće ponovno potvrđuje svoju potporu Poreznoj inicijativi iz Addis Abebe, uključujući obvezu svojih članova da do 2020. udvostruče potporu za mobilizaciju domaćih prihoda.
10. Vijeće poziva na daljnju potporu inicijativama za promidžbu dobrog financijskog upravljanja, poboljšanje transparentnosti međunarodnih financijskih transakcija i borbu protiv korupcije, nekooperativnih jurisdikcija u pogledu poreznih pitanja, nezakonitih financijskih tokova, utaje i izbjegavanja poreza te drugih štetnih praksi. EU i njegove države članice nastavit će s poticanjem sudjelovanja svih zemalja u pogledu međunarodne porezne suradnje, s prekograničnom razmjenom informacija i s podupiranjem okvira za regionalnu suradnju poreznih uprava.

Domaća i međunarodna privatna poduzeća i financiranje

11. EU i države članice trebali bi nastaviti s poticanjem okruženja pogodnog za povećanje domaćih i međunarodnih tokova privatnih ulaganja u održivi razvoj.
12. Vijeće podsjeća da je privatni sektor sve važniji dionik u provedbi Programa održivog razvoja do 2030. i ima središnju ulogu u stvaranju dostojanstvenih radnih mjesta, posebice za žene i mlade, te uključivog i održivog rasta. Vijeće poziva na povećanu transparentnost aktivnosti privatnog sektora kojima se doprinosi održivom razvoju i na daljnju potporu za poboljšanje ulagačke klime, poticajno okruženje za poslovanje i uključiv i održiv razvoj privatnog sektora, osobito za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MMSP-ovi). Europskim planom ulaganja trebali bi se učvrstiti ti naponi te poboljšati pristup MMSP-ova financiranju, s posebnim naglaskom na poduzetništvo mladih i žena.

13. Vijeće ponovno potvrđuje da bi međunarodno priznate norme, smjernice i načela u pogledu ljudskih prava, rodna ravnopravnost i preuzete obveze u vezi s odgovornim poslovnim ponašanjem, utjecajem ulaganja na okoliš i održivim razvojem, transparentnost, odgovornost i društveno odgovorno poslovanje trebali biti središnji elementi ulaganja privatnog sektora i da ih treba ugraditi u odgovarajuće poslovne modele.
14. Vijeće podsjeća da su doznake ključni privatni izvor financiranja za zemlje u razvoju i da su od temeljne važnosti za održivi razvoj u mnogim partnerskim zemljama te bi njihov učinak na razvoj trebalo maksimalno povećati. EU i njegove države članice surađivat će s partnerima iz privatnog sektora i drugima kako bi se trošak doznaka migranata snizio na manje od 3 % doznačenog iznosa. Vijeće poziva Komisiju i države članice da pojačaju napore za poboljšanje produktivne upotrebe doznaka.

Međunarodna razvojna suradnja

15. Vijeće ponovno potvrđuje da je razvojna suradnja ključan prioritet vanjskih odnosa EU-a; njezin je primarni cilj smanjenje i, dugoročno, iskorjenjivanje siromaštva, kao što je navedeno u Ugovorima.
16. Vijeće pozdravlja Komisijinu objavu preliminarnih podataka o službenoj razvojnoj pomoći EU-a (ODA) za 2017.² u kojima se analiziraju trendovi u vezi s kolektivnim i pojedinačnim preuzetim obvezama EU-a u pogledu ODA-e³. Vijeće naglašava da je ODA važan i katalitički element u ukupnom raspoloživom financiranju zemalja u razvoju te jedna od temeljnih sastavnica Akcijskog plana iz Addis Abebe. Premda je kvantitativno mala za zemlje u razvoju u cjelini, ODA ostaje važan izvor financiranja za najsiromašnije i najnerazvijenije zemlje i nestabilne i sukobima pogođene države kojima osobito nedostaju domaći kapaciteti za prikupljanje sredstava iz drugih izvora.

² https://ec.europa.eu/europeaid/news-and-events/eu-remains-worlds-leading-donor-development-assistance-eu757-billion-2017_en

³ Zaključci predsjedništva, Europsko vijeće od 16. i 17. lipnja 2005. (10255/1/05), zaključci Vijeća od 10. i 11. studenoga 2008. (15480/08) i zaključci Vijeća od 26. svibnja 2015. (9241/15). Vidi Prilog za preuzete obveze.

17. Europsko vijeće zatražilo je 17. lipnja 2010. da Vijeće sastavi godišnje izvješće o obvezama i rezultatima koje su u okviru ODA-e postigli EU i države članice. Ovo je osmo izvješće koje je podneseno Europskom vijeću sukladno tome zahtjevu.
18. S obzirom na navedeno Vijeće želi izvijestiti Europsko vijeće o sljedećim elementima:
- a. EU i njegove države članice održali su položaj najvećega svjetskog donatora ODA-e (vidi sliku 1.) te su zaslužni za 57 % cjelokupnog iznosa ODA-e koji su zemljama u razvoju namijenile zemlje članice Odbora za razvojnu pomoć OECD-a.
 - b. Kolektivna ODA EU-a 2017. dosegla je 75,7 milijardi EUR, što iznosi 0,50 % bruto nacionalnog dohotka (BND)⁴ EU-a. Kolektivna ODA EU-a nominalno se smanjila 2,4 % s dosad najviše postignute razine od 77,5 milijardi EUR ostvarene 2016., što je iznosilo 0,53 % BND-a EU-a. Pet država članica EU-a doseglo je ili premašilo prag od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u (vidi sliku 2. i tablicu 1.). U pet se država članica EU-a udio ODA-e u BND-u povećao, a u devet država članica ostao je stabilan. Za razliku od udjela ODA-e u BND-u EU-a, prosjek po zemljama članicama Odbora za razvojnu pomoć OECD-a koje nisu članice EU-a ostao je na 0,21 % BND-a u 2017. (jednako kao u 2016.)⁵.

⁴ Kolektivna ODA EU-a zbroj je ODA-a država članica EU-a i dijela ODA-e koju osiguravaju institucije EU-a, a ne pripisuje se državama članicama. Većina potrošnje ODA-e koju osiguravaju institucije EU-a, u svrhu izvješćivanja o udjelu ODA-e u BND-u, pripisuje se državama članicama EU-a, tj. podaci o državama članicama uključuju dio potrošnje institucija. ODA koju vlastitim sredstvima osigurava Europska investicijska banka (EIB) ne pripisuje se državama članicama i to su dodatna sredstva u odnosu na ODA-u država članica.

⁵ Prema primijenjenoj metodologiji kao rast se bilježe samo promjene veće od 0,01 %, a povećanja manja od 0,01 % bilježe se kao stabilno stanje. Na primjer u 2017. Portugal je povećao svoju ODA-u za 0,01 % te se smatra „stabilnim” u skladu s primijenjenom metodologijom.

c. Smanjenje od 80 % u pogledu iznosa koje su države članice izdvojile za otpis duga u usporedbi s iznimnom 2016. i viši iznos vraćanja kredita Europske investicijske banke, čime je iznos ODA-e koji je EIB prijavio smanjen 28 % u usporedbi s 2016., doprinijeli su nižoj razini kolektivne ODA-e EU-a u 2017. Nadalje, razina troškova izbjeglica u donatorskim zemljama⁶ koju je nekoliko zemalja članica Odbora za razvojnu pomoć OECD-a prijavilo kao ODA-u također se smanjila s 11,2 milijarde EUR u 2016. na 10,3 milijarde EUR. U tom se smanjenju odražava činjenica da su neke zemlje EU-a 2017. zabilježile manji broj novopridošlih izbjeglica s obzirom na to da se troškovi primanja izbjeglica bilježe kao ODA samo tijekom prve godine boravka izbjeglica u zemlji domaćinu.

19. Vijeće ponovno potvrđuje svoje političko vodstvo i predanost razvojnoj pomoći i podsjeća na pojedinačne i kolektivne preuzete obveze EU-a i njegovih država članica u pogledu ODA-e, ponovljene u Europskom konsenzusu o razvoju kojim se usmjerava djelovanje institucija i država članica EU-a u njihovoj suradnji sa svim zemljama u razvoju. EU i njegove države članice nastaviti će poduzimati realistične i provjerljive mjere za ostvaranje tih obveza te pratiti napredak i slati izvješća na godišnjoj osnovi kako bi se omogućila transparentnost i javna odgovornost. Vijeće je zabrinuto zbog smanjenja ODA-e u 2017. nakon četiri uzastopne godine povećanja ka cilju da se zajednički 0,7 % BND-a izdvoji u obliku ODA-e. Vijeće ponovno potvrđuje da je za ostvarivanje tog cilja potrebno uložiti veće napore.
20. Vijeće s rastućom zabrinutošću prima na znanje da EU nije ništa bliže ostvarenju zajedničkog cilja o kratkoročnom osiguranju 0,15 % – 0,20 % BND-a najnerazvijenijim zemljama te ostaje na razini od 0,11 % BND-a iz 2016⁷. Vijeće je zabrinuto zbog trenda udjela ODA-e namijenjene najnerazvijenijim zemljama u BND-u u posljednje tri godine i zbog smanjenja udjela ODA-e namijenjene najnerazvijenijim zemljama u kolektivnoj ODA-i EU-a. Vijeće podsjeća na zajedničku predanost EU-a u pogledu ODA-e za najnerazvijenije zemlje.

⁶ Takvi troškovi mogu se prijaviti kao ODA samo u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a, a izvješćivanje je ograničeno na troškove nastale tijekom prvih 12 mjeseci boravka izbjeglica.

⁷ Posljednja godina za koju su dostupni potpuni podaci jest 2016. Te godine šest država članica EU-a premašilo je cilj do 2020. od 0,15 % udjela ODA-e namijenjene najnerazvijenijim zemljama u BND-u, vidjeti tablicu 2.

21. Vijeće naglašava potrebu da se posvećuje pozornost raznolikostima situacija i specifičnim izazovima s kojima se susreću zemlje koje su prešle iz kategorije zemalja s niskim dohotkom u kategoriju zemalja sa srednjim dohotkom. EU i njegove države članice surađivat će sa zemljama sa srednjim dohotkom u pogledu razvojne suradnje, dijaloga o politikama i partnerskog odnosa, i to u vezi s održivim razvojem, iskorjenjivanjem siromaštva, nejednakostima u dohotku i drugim zajedničkim interesima. Vijeće podsjeća da će EU i njegove države članice s naprednijim zemljama u razvoju ili zemljama u prijelazu na taj status, kojima je potrebno manje koncesijskih oblika pomoći ili im takav oblik pomoći uopće nije potreban, razvijati inovativnu suradnju, uključujući razvojnu suradnju, ali i izvan nje.
22. Vijeće poziva Komisiju da poduzme mjere i pokrene inicijative za postizanje održivog financiranja za Program održivog razvoja do 2030. i ciljeve održivog razvoja te da pomogne u ispunjenju obveza u vezi s ODA-om, među ostalim u pogledu najnerazvijenijih zemalja.
23. U kontekstu razvojne politike Vijeće također prepoznaje posebne izazove s kojima se suočavaju zemlje u razvoju u Africi i u tom pogledu ističe važnost usmjeravanja ODA-e prema tom kontinentu, pri tome u potpunosti poštujući prioritete pojedinih država članica u pogledu razvojne pomoći.
24. Vijeće ponovno potvrđuje da je razvojna učinkovitost ključna za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja te bi trebala biti temelj svih oblika razvojne suradnje. EU i države članice predani su primjeni načela razvojne učinkovitosti dogovorenih u okviru Globalnog partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju (GPEDC) te prepoznaju postignuti napredak koji je u okviru GPCED-ova praćenja ocijenjen kao dobar, ali i potrebu za daljnjim naporima. Vijeće pozdravlja i ukupne napore i postignuća u pogledu Zajedničkog programiranja, s 21 dovršenim dokumentom zajedničkog programiranja na kraju 2017. Vijeće poziva na pojačani angažman država članica u vezi s razvojnom učinkovitošću, među ostalim u kontekstu GPECD-a i daljnje ostvarivanje Zajedničkog programiranja i zajedničke provedbe. Vijeće ponavlja da bi se sva sredstva za razvojnu suradnju trebala iskoristiti učinkovito i djelotvorno, u skladu s načelima razvojne učinkovitosti.

25. Vijeće iščekuje ostvarenje napretka u razvoju novog statističkog mjerila ukupne službene potpore za održivi razvoj otvorenim, uključivim i transparentnim raspravama u okviru međunarodne radne skupine. Uz istodobno održavanje uloge ODA-e, Vijeće ističe da će se ukupnom službenom potporom za održivi razvoj pomoći boljem mjerenju te poboljšanju transparentnosti, poznavanju i vidljivosti sredstava za provedbu Programa održivog razvoja do 2030.
26. Vijeće pozdravlja napore EU-a i država članica za stvaranje sredstava za razvoj inovativnim mehanizmima financiranja. Vijeće poziva na stalne napore u tom području, među ostalim brзом provedbom plana vanjskih ulaganja.
27. Vijeće pozdravlja i daljnje napore da se povećaju sredstva za rješavanje problema povezanih s migracijama i razvojem, primjerice, u okviru Kriznog uzajamnog fonda EU-a za Afriku vrijednosti 3,4 milijarde EUR.
28. Vijeće podsjeća na globalnu preuzetu obvezu o zajedničkoj mobilizaciji 100 milijardi USD godišnje do 2020. iz različitih izvora za financiranje borbe protiv klimatskih promjena. Vijeće potiče druge razvijene zemlje da ispune svoje preuzete obveze i potaknu mobilizaciju privatnog financiranja ka ostvarivanju tog kolektivnog cilja. Vijeće naglašava važnost usklađivanja financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima prema niskim emisijama stakleničkih plinova i razvoju otpornom na klimatske promjene. Vijeće ističe važnost sustavnog uključivanja klimatskih promjena i okoliša u sve sektore i instrumente suradnje EU-a i njegovih država članica.
29. Vijeće ističe veliku važnost ODA-e za ostvarivanje ciljeva iz Aichija u vezi s bioraznolikošću i ciljeva održivog razvoja povezanih s bioraznolikošću te ističe snažni doprinos EU-a i njegovih država članica cilju međunarodnog financiranja u vezi s Konvencijom o biološkoj raznolikosti. Vijeće dodatno naglašava važnost barem očuvanja tog napora do 2020., u skladu s globalnom obvezom. Vijeće nadalje naglašava da su međunarodni financijski tokovi nadopuna ojačanoj dodjeli domaćih sredstava za bioraznolikost te trebaju biti popraćeni njome, među ostalim inovativnim financijskim mehanizmima i izvješćivanjem i nakon 2020.

30. Vijeće ponovno naglašava predanost EU-a da barem 20 % svoje ODA-e namijeni socijalnoj uključenosti i ljudskom razvoju. Nadalje, naglašava da EU i njegove države promiču prava žena i djevojčica, rodnu ravnopravnost, osnaživanje žena i djevojčica te njihovu zaštitu kao međusektorski prioritet u svim područjima djelovanja.

Međunarodna trgovina kao pokretač razvoja

31. Vijeće podsjeća da je trgovina jedan od ključnih čimbenika uključivog rasta i održivog razvoja te je osnovno sredstvo provedbe Programa održivog razvoja do 2030. U tom pogledu EU i države članice snažno podupiru multilateralni trgovinski sustav i Svjetsku trgovinsku organizaciju. EU i njegove države članice predane su poticanju međunarodne trgovine kao pokretača razvoja, imajući pri tom na umu načela ljudskih prava i predanost ciljevima održivog razvoja. EU je najveći trgovinski partner najnerazvijenijih zemalja i trebao bi ostati za njih najotvorenije tržište.
32. Vijeće potiče da se nastavi s jačanjem pomoći za trgovinu u skladu s prethodnim zaključcima, uključujući preuzetu obvezu EU-a i njegovih država članica o povećanju pomoći za trgovinu najnerazvijenijim zemljama do četvrtine njihove ukupne potrošnje u tom području kako bi se poboljšalo izvozne kapacitete tih zemalja te time doprinijelo udvostručenju njihova udjela na globalnim izvoznim tržištima.

Dug i održivost duga

33. Vijeće ponovno potvrđuje predanost EU-a promicanju odgovornih praksi pozajmljivanja i zaduživanja, među ostalim kad EU u okviru svoje vanjske pomoći kombinira bespovratna sredstva i zajmove, te podupiranju koordinacije, dijaloga i transparentnosti među dionicima. Primjećujući sa zabrinutošću da novi izazovi u vezi s dugom u zemljama u razvoju postaju sve intenzivniji, Vijeće ističe važnost potpore naporima zemalja u razvoju da izbjegnu neodržive razine duga dijalogom o politikama i izgradnjom kapaciteta u području upravljanja dugom, upravljanja javnim financijama i mobilizacije domaćih prihoda. EU i države članice također promiču sudjelovanje novih vjerovnika u raspravama o dugu na različitim forumima, a posebice u Pariškom klubu kao glavnom međunarodnom forumu za restrukturiranje službenog bilateralnog duga. Vijeće podsjeća da bi prilikom spajanja trebalo u potpunosti uzeti u obzir održivost duga i odgovornost te izbjegavati poremećaje na tržištu i proračunske rizike.

Rješavanje sistemskih problema

34. Vijeće pozdravlja aktivnu ulogu EU-a i njegovih država članica u promicanju i provedbi reforme međunarodnog upravljanja i ulogu EU-a i njegovih država članica u potpori za sudjelovanje zemalja u razvoju u međunarodnom upravljanju. EU i njegove države članice nastavit će aktivno podržavati prijedloge glavnog tajnika UN-a o reformi UN-a, uključujući reformu razvojnog sustava UN-a.

Znanost, tehnologija, inovacije i izgradnja kapaciteta

35. Vijeće podsjeća na ključnu važnost i IKT-a i znanosti, tehnologije i inovacija kako bi se iskoristile prednosti digitalizacije s ciljem poboljšanja ljudskih života te riješili glavni izazovi koje donosi tehnološka revolucija. Vijeće potiče Komisiju i države članice da rade na boljem uključivanju digitalnih rješenja i promicanju IKT-a i znanosti, tehnologije i inovacija, među ostalim za izgradnju kapaciteta u istraživanju koje je od ključne važnosti za poticanje inovacija u zemljama u razvoju. Vijeće podsjeća da razvijene zemlje, a sve više i gospodarstva u usponu, imaju važnu ulogu u pogledu razvoja, prijenosa i širenja tehnologije, izgradnje kapaciteta te znanstvene i tehnološke suradnje, uključujući u pogledu najnerazvijenijih zemalja.

Praćenje podataka i daljnje aktivnosti

36. Vijeće podsjeća na potporu EU-a razvoju globalnog okvira pokazateljâ za praćenje Programa održivog razvoja do 2030. utemeljenog u najvećoj mogućoj mjeri na postojećim pokazateljima kako bi se osigurali pouzdani skupovi podataka i ekonomična rješenja, pri čemu je moguća i potreba za razvojem novih pokazatelja. Vijeće smatra da bi EU i države članice trebali povećati potporu za izgradnju kapaciteta zemljama u razvoju te znatno poboljšati dostupnost visokokvalitetnih, pravodobnih i pouzdanih podataka kako bi se nastavilo s naporima da se podupre poboljšanje opsega i kvalitete podataka za zemlje u razvoju.

Prethodne obveze i ciljevi ODA-e EU-a

(Zaključci Vijeća, 24. svibnja 2005. (dok. 9266/05, stavak 4.))

„Povećana ODA prijeko je potrebna za postizanje milenijskih razvojnih ciljeva... EU odobrava novi zajednički cilj EU-a od 0,56 % udjela ODA-e u BND-u do 2010. koji bi doveo do dodatnih 20 milijardi EUR ODA-e godišnje u tom roku.

i. Države članice koje još nisu dosegle razinu od 0,51 % udjela ODA-e u BND-u obvezuju se da u okviru svojih postupaka dodjeljivanja proračunskih sredstava dostignu tu razinu do 2010., dok se ostale države obvezuju da svoje napore održavaju na toj razini;

ii. Države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002., a koje još nisu dosegle razinu od 0,17 % udjela ODA-e u BND-u, nastojat će povećati svoju ODA-u kako bi u okviru svojih postupaka dodjeljivanja proračunskih sredstava dostigle tu razinu do 2010., dok se ostale države obvezuju da svoje napore održavaju na toj razini.

iii. Države članice obvezuju se do 2015. dostići cilj od 0,7% udjela ODA-e u BND-u, dok se one koje su ovaj cilj postigle obvezuju ostati iznad ove razine; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će do 2015. povećati udio ODA-e u svojem BND-u na 0,33%.”

Postojeće obveze i ciljevi ODA-e EU-a

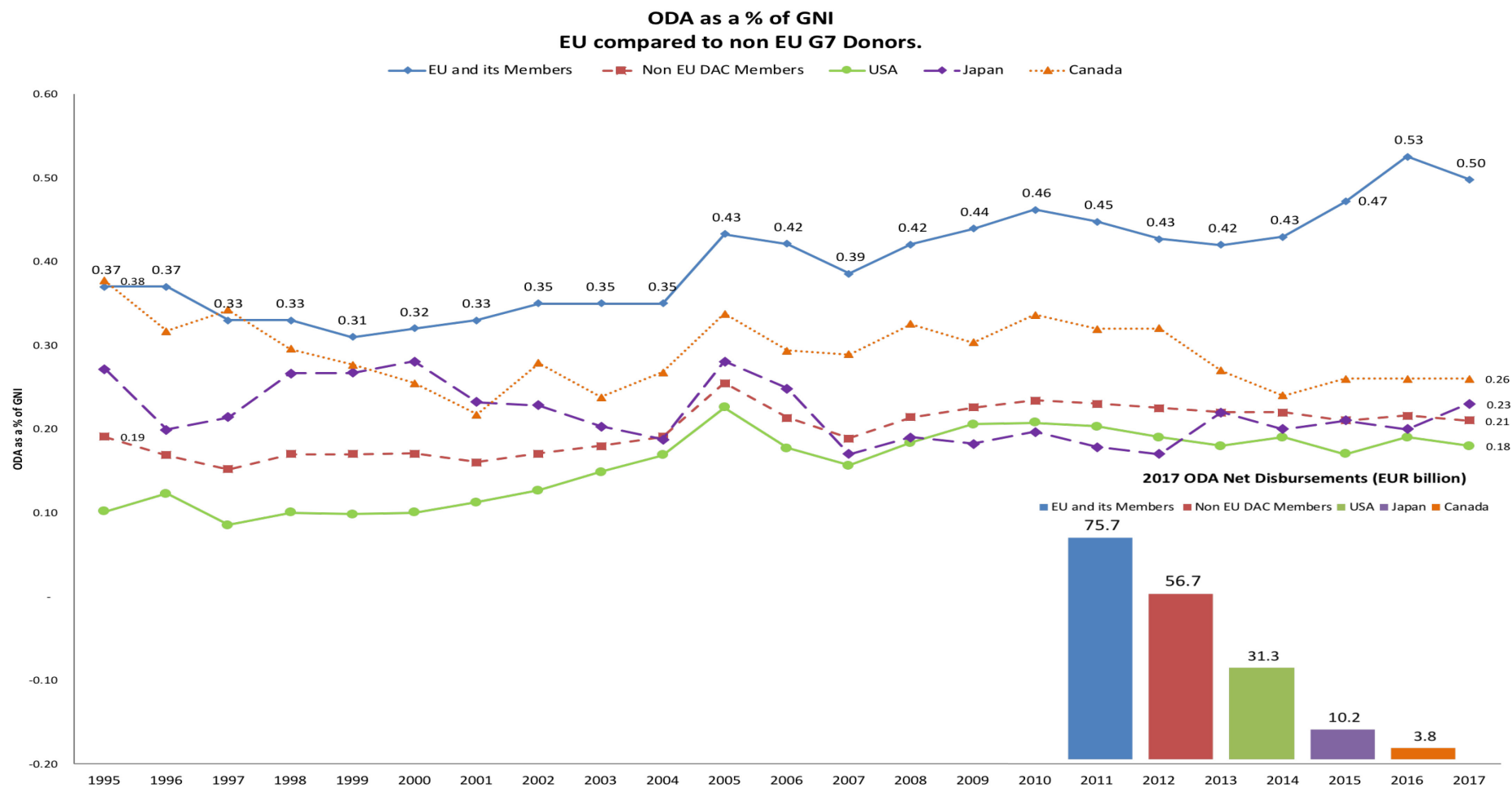
(Zaključci Vijeća, 26. svibnja 2015. (dokument 9241/15, stavci od 31. do 33.))

„EU i njegove države članice izdašni su pružatelji službene razvojne pomoći te su posljednjih godina svake godine pružili više od polovice ODA-e. Iako je kvantitativno mala za zemlje u razvoju u cjelini, ODA predstavlja važan izvor financiranja za najslabije razvijene zemlje i nestabilne države kojima osobito nedostaje domaći kapacitet za prikupljanje sredstava iz drugih izvora. ODA može pomoći u poticanju drugih sredstava provedbe, osobito javnog domaćeg financiranja i ulaganja iz privatnog sektora, ali i znanosti, tehnologije i inovacija.

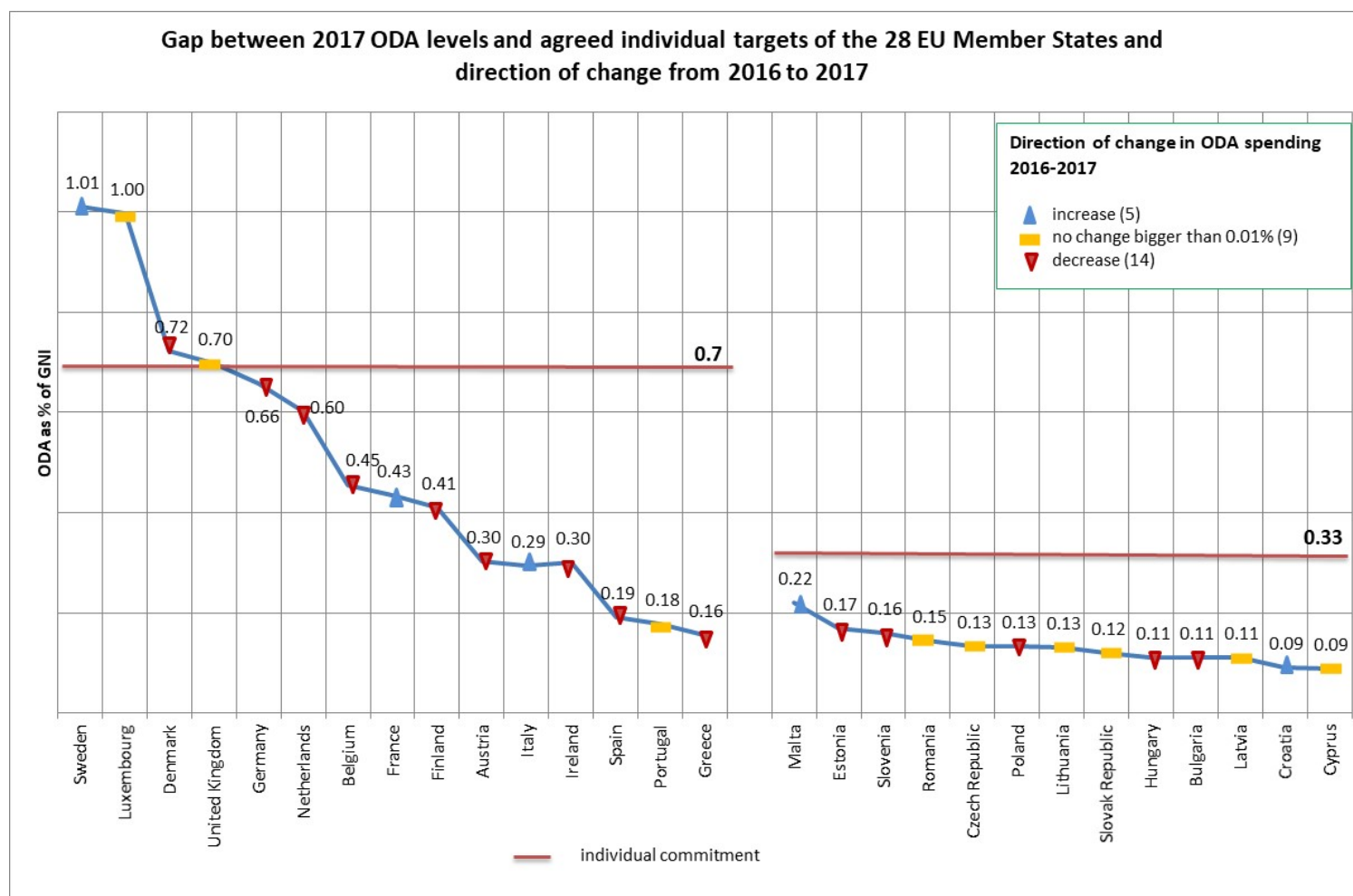
EU stoga potvrđuje svoju zajedničku predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015. Države članice koje su pristupile EU-u prije 2002. godine potvrđuju svoju predanost postizanju cilja od 0,7 % udjela ODA-e u BND-u, uzimajući u obzir proračunske okolnosti, a one koje su ispunile taj cilj predane su održavanju ili premašivanju tog cilja; države članice koje su pristupile EU-u nakon 2002. nastojat će povećati udio ODA-e u svojem BND-u na 0,33%.

Međunarodna zajednica trebala bi također doprinijeti usmjeravanju sredstava tamo gdje je potreba najveća, osobito u najslabije razvijene zemlje te nestabilne zemlje i zemlje u sukobu. U kontekstu sveukupne obveze u okviru ODA-e te istovremeno poštujući u potpunosti prioritete pojedinih država članica u pogledu razvojne pomoći, EU ponovno potvrđuje svoju obvezu pružanja potpore najslabije razvijenim zemljama. EU se obvezuje da će zajednički ispuniti cilj od 0,15 – 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najslabije razvijene zemlje kratkoročno te da će dosegnuti 0,20 % udjela ODA-e u BND-u za najslabije razvijene zemlje unutar vremenskog okvira programa za razdoblje nakon 2015.”

Slika 1. – kolektivna ODA EU-a u usporedbi s donatorima među zemljama članicama Odbora za razvojnu pomoć OECD-a koje nisu članice EU-a



Slika 2. – razlika između razina ODA-e iz 2017. i dogovorenih pojedinačnih ciljeva 28 država članica EU-a te smjer promjene iz 2016. u 2017.¹



¹ Prema primijenjenoj metodologiji, kao rast se bilježe samo promjene veće od 0,01 %, a povećanja manja od 0,01 % bilježe se kao stabilno stanje. Na primjer u 2017. Portugal je povećao svoju ODA-u za 0,01 % te se smatra „stabilnim” u skladu s primijenjenom metodologijom.

Tablica 1. – zajednička ODA EU-a (neto) 2004. – 2017.

Država članica	2004.		2005.		2006.		2007.		2008.		2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.	
	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a
Austrija	545.	0,23.	1.266.	0,52.	1.194.	0,47.	1.321.	0,50.	1.188.	0,43.	820.	0,30.	912.	0,32.	799.	0,27.	860.	0,28.	882.	0,27.	930.	0,28.	1.193.	0,35.	1.479.	0,42.	1.091.	0,30.
Belgija	1.178.	0,41.	1.580.	0,53.	1.575.	0,50.	1.425.	0,43.	1.654.	0,48.	1.874.	0,55.	2.268.	0,64.	2.019.	0,54.	1.801.	0,47.	1.732.	0,45.	1.845.	0,46.	1.717.	0,42.	2.080.	0,55.	1.955.	0,45.
Bugarska	–	–	–	–	1.	0,00.	17.	0,06.	13.	0,04.	12.	0,04.	31.	0,09.	35.	0,09.	31.	0,08.	37.	0,10.	37.	0,09.	37.	0,09.	61.	0,13.	55.	0,11.
Hrvatska	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	15.	0,03.	15.	0,03.	32.	0,07.	54.	0,12.	46.	0,09.	37.	0,07.	44.	0,09.
Cipar	4.	0,03.	12.	0,09.	21.	0,15.	25.	0,17.	26.	0,17.	33.	0,20.	39.	0,23.	27.	0,16.	20.	0,12.	15.	0,10.	15.	0,10.	16.	0,09.	16.	0,09.	16.	0,09.
Češka	87.	0,11.	109.	0,11.	128.	0,12.	131.	0,11.	173.	0,12.	154.	0,12.	172.	0,13.	180.	0,12.	171.	0,12.	159.	0,11.	160.	0,11.	179.	0,12.	235.	0,14.	242.	0,13.
Danska	1.640.	0,85.	1.697.	0,81.	1.782.	0,80.	1.872.	0,81.	1.944.	0,82.	2.018.	0,88.	2.168.	0,91.	2.108.	0,85.	2.095.	0,83.	2.205.	0,85.	2.264.	0,86.	2.313.	0,85.	2.142.	0,75.	2.130.	0,72.
Estonija	4.	0,05.	8.	0,08.	11.	0,09.	12.	0,08.	15.	0,10.	13.	0,10.	14.	0,10.	17.	0,11.	18.	0,11.	23.	0,13.	28.	0,14.	31.	0,15.	39.	0,19.	38.	0,17.
Finska	547.	0,37.	726.	0,46.	665.	0,40.	717.	0,39.	808.	0,44.	926.	0,54.	1.006.	0,55.	1.011.	0,53.	1.027.	0,53.	1.081.	0,54.	1.232.	0,59.	1.161.	0,55.	958.	0,44.	935.	0,41.
Francuska	6.820.	0,41.	8.067.	0,47.	8.445.	0,47.	7.220.	0,38.	7.562.	0,39.	9.049.	0,47.	9.751.	0,50.	9.348.	0,46.	9.358.	0,45.	8.543.	0,41.	8.005.	0,37.	8.149.	0,37.	8.701.	0,38.	10.080.	0,43.

Država članica	2004.		2005.		2006.		2007.		2008.		2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.	
	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a
Njemačka	6.064.	0,28.	8.112.	0,36.	8.313.	0,36.	8.978.	0,37.	9.693.	0,38.	8.674.	0,35.	9.804.	0,39.	10.136.	0,39.	10.067.	0,37.	10.717.	0,38.	12.486.	0,42.	16.173.	0,52.	22.368.	0,70.	21.895.	0,66.
Grčka	258.	0,16.	309.	0,17.	338.	0,17.	366.	0,16.	488.	0,21.	436.	0,19.	383.	0,17.	305.	0,15.	255.	0,13.	180.	0,10.	186.	0,11.	215.	0,12.	333.	0,19.	281.	0,16.
Mađarska	56.	0,07.	81.	0,11.	119.	0,13.	76.	0,08.	74.	0,08.	84.	0,10.	86.	0,09.	100.	0,11.	92.	0,10.	97.	0,10.	109.	0,11.	140.	0,13.	180.	0,17.	132.	0,11.
Irska	489.	0,39.	578.	0,42.	814.	0,54.	871.	0,55.	921.	0,59.	722.	0,54.	676.	0,52.	657.	0,51.	629.	0,47.	637.	0,46.	615.	0,38.	648.	0,32.	726.	0,32.	717.	0,30.
Italija	1.981.	0,15.	4.096.	0,29.	2.901.	0,20.	2.901.	0,19.	3.370.	0,22.	2.368.	0,16.	2.262.	0,15.	3.111.	0,20.	2.129.	0,14.	2.566.	0,17.	3.022.	0,19.	3.610.	0,22.	4.601.	0,27.	5.086.	0,29.
Latvija	7.	0,06.	9.	0,07.	9.	0,06.	12.	0,06.	15.	0,07.	15.	0,07.	12.	0,06.	14.	0,07.	16.	0,08.	18.	0,08.	19.	0,08.	21.	0,09.	27.	0,11.	29.	0,11.
Litva	7.	0,04.	12.	0,06.	20.	0,08.	35.	0,11.	33.	0,11.	26.	0,11.	28.	0,10.	37.	0,13.	40.	0,13.	38.	0,11.	34.	0,10.	43.	0,14.	52.	0,14.	52.	0,13.
Luksemburg	190.	0,79.	206.	0,79.	232.	0,89.	274.	0,92.	288.	0,97.	298.	1,04.	304.	1,05.	294.	0,97.	310.	1,00.	323.	1,00.	319.	1,06.	327.	0,95.	354.	1,00.	377.	1,00.
Malta	8.	0,18.	7.	0,17.	7.	0,15.	8.	0,15.	11.	0,20.	10.	0,18.	10.	0,18.	14.	0,25.	14.	0,23.	14.	0,20.	15.	0,20.	15.	0,17.	19.	0,20.	23.	0,22.
Nizozemska	3.384.	0,73.	4.115.	0,82.	4.343.	0,81.	4.547.	0,81.	4.848.	0,80.	4.615.	0,82.	4.800.	0,81.	4.563.	0,75.	4.297.	0,71.	4.094.	0,67.	4.200.	0,64.	5.162.	0,75.	4.491.	0,65.	4.395.	0,60.
Poljska	95.	0,05.	165.	0,07.	239.	0,09.	265.	0,10.	258.	0,08.	269.	0,09.	285.	0,08.	300.	0,08.	328.	0,09.	355.	0,10.	341.	0,09.	397.	0,10.	600.	0,15.	598.	0,13.
Portugal	830.	0,63.	303.	0,21.	316.	0,21.	344.	0,22.	430.	0,27.	368.	0,23.	490.	0,29.	509.	0,31.	452.	0,28.	368.	0,23.	324.	0,19.	278.	0,16.	310.	0,17.	336.	0,18.
Rumunjska	–	–	–	–	3.	0,00.	84.	0,07.	85.	0,09.	110.	0,08.	86.	0,07.	118.	0,09.	111.	0,08.	101.	0,07.	162.	0,11.	143.	0,09.	243.	0,15.	250.	0,15.
Slovačka Republika	23.	0,07.	46.	0,12.	44.	0,10.	49.	0,09.	64.	0,10.	54.	0,09.	56.	0,09.	62.	0,09.	62.	0,09.	65.	0,09.	63.	0,09.	77.	0,10.	96.	0,12.	100.	0,12.

Država članica	2004.		2005.		2006.		2007.		2008.		2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2017.	
	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a	u milijunima EUR	% BND-a
Slovenija	25.	0,10.	28.	0,11.	35.	0,12.	40.	0,12.	47.	0,13.	51.	0,15.	44.	0,13.	45.	0,13.	45.	0,13.	46.	0,13.	46.	0,12.	57.	0,15.	74.	0,19.	68.	0,16.
Španjolska	1.962.	0,24.	2.429.	0,27.	3.038.	0,32.	3.755.	0,37.	4.761.	0,45.	4.728.	0,46.	4.492.	0,43.	3.001.	0,29.	1.585.	0,16.	1.789.	0,17.	1.415.	0,13.	1.259.	0,12.	3.868.	0,35.	2.142.	0,19.
Švedska	2.191.	0,78.	2.705.	0,94.	3.151.	1,02.	3.170.	0,93.	3.281.	0,98.	3.266.	1,12.	3.423.	0,97.	4.030.	1,02.	4.077.	0,97.	4.389.	1,01.	4.698.	1,09.	6.391.	1,41.	4.425.	0,94.	4.889.	1,01.
Ujedinjena Kraljevina	6.362.	0,36.	8.667.	0,47.	9.926.	0,51.	7.194.	0,36.	7.973.	0,43.	8.102.	0,51.	9.855.	0,57.	9.948.	0,56.	10.808.	0,56.	13.498.	0,71.	14.551.	0,70.	16.718.	0,70.	16.325.	0,70.	15.915.	0,70.
Ukupno EU15	34.441.	0,35.	44.856.	0,44.	47.033.	0,43.	44.954.	0,39.	49.207.	0,43.	48.264.	0,45.	52.594.	0,46.	51.840.	0,44.	49.749.	0,42.	53.003.	0,44.	56.091.	0,44.	65.314.	0,49.	73.162.	0,54.	72.223.	0,52.
Ukupno EU13	316.	0,07.	476.	0,09.	637.	0,09.	753.	0,09.	815.	0,09.	831.	0,10.	863.	0,09.	965.	0,10.	964.	0,10.	1.000.	0,10.	1.083.	0,10.	1.203.	0,11.	1.679.	0,14.	1.647.	0,13.
Ukupno EU28	34.756.	0,34.	45.332.	0,42.	47.670.	0,41.	45.706.	0,37.	50.021.	0,40.	49.096.	0,42.	53.457.	0,44.	52.805.	0,42.	50.713.	0,39.	54.004.	0,41.	57.174.	0,41.	66.516.	0,46.	74.841.	0,51.	73.870.	0,49.
Institucije EU-a ODA koja se ne pripisuje se državama članicama																												
EU-a	1.173.	0,01.	1.385.	0,01.	1.636.	0,01.	1.932.	0,02.	2.282.	0,02.	2.695.	0,02.	3.183.	0,03.	3.453.	0,03.	4.544.	0,04.	2.873.	0,02.	2.139.	0,02.	1.372.	0,01.	2.737.	0,02.	1.854.	0,01.
Kolektivna ODA EU-a	35.929.	0,35.	46.717.	0,43.	49.306.	0,42.	47.638.	0,39.	52.303.	0,42.	51.791.	0,44.	56.640.	0,46.	56.258.	0,45.	55.257.	0,43.	56.877.	0,43.	59.313.	0,43.	67.888.	0,47.	77.579.	0,53.	75.724.	0,50.

Tablica 2.: ODA država članica EU-a namijenjena najnerazvijenijim zemljama (neto) 2014. – 2016.

Država članica	2014.		2015.		2016.	
	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)
Austrija	272,7.	0,08.	200,4.	0,06.	226,3.	0,06.
Belgija	625,0.	0,16.	549,5.	0,13.	576,5.	0,15.
Bugarska	8,3.	0,02.	7,6.	0,02.	13,6.	0,03.
Hrvatska	1,9.	0,00.	6,4.	0,01.	7,5.	0,02.
Cipar	2,9.	0,02.	3,6.	0,02.	3,6.	0,02.
Češka	38,6.	0,03.	37,1.	0,02.	49,9.	0,03.
Danska	678,0.	0,26.	549,5.	0,20.	589,7.	0,21.
Estonija	6,4.	0,03.	5,3.	0,03.	6,3.	0,03.
Finska	427,7.	0,21.	386,9.	0,18.	292,2.	0,13.
Francuska	1.924,4.	0,09.	2.142,9.	0,10.	1.901,9.	0,08.
Njemačka	2.889,1.	0,10.	2.340,0.	0,08.	3.239,3.	0,10.
Grčka	37,4.	0,02.	34,3.	0,02.	42,7.	0,02.
Mađarska	21,6.	0,02.	23,4.	0,02.	36,2.	0,03.
Irska	299,5.	0,18.	310,7.	0,15.	324,5.	0,14.
Italija	724,4.	0,04.	784,6.	0,05.	886,9.	0,05.

Država članica	2014.		2015.		2016.	
	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)	ODA za najnerazvijenije zemlje (u milijunima EUR)	udio ODA-e za najnerazvijenije zemlje u BND-u (% BND-a)
Latvija	4,2.	0,02.	4,2.	0,02.	5,4.	0,02.
Litva	7,0.	0,02.	8,2.	0,02.	9,3.	0,03.
Luksemburg	129,8.	0,43.	138,8.	0,40.	148,6.	0,42.
Malta	1,5.	0,02.	1,9.	0,02.	0,9.	0,01.
Nizozemska	844,4.	0,13.	934,4.	0,14.	1.071,3.	0,15.
Poljska	98,0.	0,02.	112,8.	0,03.	166,2.	0,04.
Portugal	89,7.	0,05.	81,1.	0,05.	90,1.	0,05.
Rumunjska	25,5.	0,02.	27,8.	0,02.	35,4.	0,02.
Slovačka Republika	13,2.	0,02.	16,7.	0,02.	17,1.	0,02.
Slovenija	8,1.	0,02.	8,6.	0,02.	12,0.	0,03.
Španjolska	367,0.	0,03.	279,7.	0,03.	512,3.	0,05.
Švedska	1.226,8.	0,29.	1.328,1.	0,29.	1.271,1.	0,27.
Ujedinjena Kraljevina	4.983,2.	0,24.	5.514,7.	0,23.	5.087,0.	0,22.
UKUPNA ODA EU28 namijenjena najnerazvijenijim zemljama	15.756,3.	0,11.	15.838,8.	0,11.	16.624,1.	0,11.